

Op weg naar het Nederland van 2025

Column
Wim Boonstra

Ons land heeft net de ergste recessie uit de recente geschiedenis achter de rug. Weliswaar zitten we nog opgescheept met de nasleep van de financiële crisis, maar de blik is weer voorwaarts gericht. Oké, eerst even een paar verkiezingen, maar dan gaan we ook weer vooruit.

We zijn nog steeds een rijk en welvarend land met potentieel een mooie toekomst voor ons. Maar vanzelfsprekend is dat laat-

ste niet. In dit kader wijs ik graag naar een lezenswaardig artikel van de hand van Ewald Engelen in NRC Handelsblad van zaterdag 13 februari. In dat artikel schetst hij een beeld van een reeds in 2025 verpauperd en achterlijk Nederland, dat door puur wanbeleid 'Argentinië en Burundi' achterna is gegaan.

Nu ben ik van nature een optimist en ik geloof niet dat het allemaal zo'n vaart zal lopen. Maar het goede van het artikel van Engelen is dat hij achteloos een hele serie beslismomenten benoemt die verregaand zullen bepalen waar wij over een aantal jaren staan.

Je hoeft alleen maar terug te denken aan de klucht die de vakcentrale FNV vorig jaar heeft opgevoerd rond het langer doorwerken om te beseffen dat ons land inderdaad kan verworden tot een verkalkte gerontocratie, waar je als jongere niets meer te zoeken hebt. Dat wordt nog wat als de gevolgen van de vergrijzing echt gaan doordringen. Want we

staan pas aan het begin van die ontwikkeling

En neem de euro. De positie van de gemeenschappelijke munt en de hechtheid van de Europese integratie zullen verregaand de toekomstige positie van Europa in het snel veranderende mondiale krachtenveld gaan bepalen. Als je je dit allemaal realiseert, slaat de schrik je om het hart wanneer je leest met welk gemak sommige mensen speculeren op het uiteenvallen van de euro. De Griekse problemen maar 'oplossen' door ze uit de euro te verwijderen? Dom plan.

De politiek is altijd al slordig met de euro omgegaan. Europese integratie is een politiek proces, en als zodanig erg succesvol. Want je moet meer dan duizend

We staan vlak voor verkiezingen die bepalen waar we over vijftien jaar in Nederland staan

jaar terug in de geschiedenis om een periode van meer dan vijftig jaar aaneengesloten vrede in West-Europa te vinden. Dat is iets om te koesteren, zou je toch moeten zeggen.

Tegen die achtergrond is het op zijn zachtst gezegd verbijsterend om te zien dat men een instabiele Europese monetaire unie in het leven roept en als zodanig in stand houdt. Als ik een voormalige thesaurier hoor zeggen dat we met de kennis van nu kunnen concluderen dat het geen goed idee was om Griekenland indertijd tot de eurozone toe te laten dan breekt mijn klomp. Dat was met de kennis van toen namelijk ook al geen goed idee.

Er zijn bibliotheken volgeschreven over het belang van zinnvolle convergentiecriteria en de gevaren van premature toetreding tot de Europese Monetaire Unie (EMU) door landen die in reële zin volstrekt niet geconvergeerd waren.

Het belang van een goed doordacht Stabiliteitspact met effec-

tieve, politieke sancties, is al vanaf het begin onderstreept. Maar als politici staan te juichen bij iedere nieuwe lidstaat die toetreedt tot de EMU dan is de euro een politiek prestigospel geworden. Dat is spelen met vuur. De Griekse capriolen wijzen ons nu op de feiten en iedereen schrikt zich rot. Maar je kon het zien aankomen, er was voor gewaarschuwd.

We staan vlak voor de verkiezingen. Veel van de keuzes die nu worden gemaakt zullen bepalend zijn voor waar wij over vijftien jaar, in 2025, staan. Zijn wij straks welvarend, dynamisch en duurzaam in een sterk en stabiel Europa? Of zitten onze bejaarden straks verarmd en versuft in een duffe uithoek van een verder dynamische wereld waar hun (klein)kinderen inmiddels massaal naartoe zijn geëmigreerd?

Niemand kan zeggen dat er ditmaal niets valt te kiezen.

.....
**Wim Boonstra is chieft econo-
mist bij Rabobank.**

